Шановні колеги, партнери та друзі!

Вже понад десятиліття ТОВ «Агріко Україна» забезпечує українські господарства посадковим матеріалом картоплі високої якості.

Ми постійно шукаємо кращі сорти картоплі, які не лише були б високоврожайними та більш стійкими до хвороб, але й відповідали усім потребам виробників, переробних підприємств та кінцевих споживачів.

Тому наразі ми пропонуємо 12 сортів, що гарантують бездоганну якість та забезпечують отримання найвищих врожаїв за умов дотримання технологічних рекомендацій, які Ви знайдете в цьому каталозі.

Наші клієнти є нашими партнерами. Й звісно, ми з турботою ставимося до кожного з Вас, тому завжди наготові надати кваліфіковану консультаційну підтримку.

Щиро дякуємо за довіру до нашої компанії
та бажаємо Вам успіхів і наснаги!

З повагою та побажаннями успіху

Директор ТОВ «Агріко Україна»
Микола Павлович Гордійчук

ТОВ «Агріко Україна» була заснована у 2007 р. та є офіційним представником відомого голландського кооперативу AGRICO. З того часу ТОВ «Агріко Україна» завдяки зваженому підходу до бізнесу стала одним із провідних постачальників високоякісного посадкового матеріалу картоплі на території України.

Компанія спеціалізується на імпорті та розмноженні насіннєвої картоплі, завезеної з Голландії. Це дозволяє нам пропонувати покупцеві насіннєву картоплю не лише класів «Супереліта» та «Еліта», але й першої репродукції.

Важливо зазначити, що вся посадкова картопля ТОВ «Агріко Україна», що вирощується на території нашої країни, є сертифікованою та відповідає вимогам ДСТУ 4013-2001.

Портфель продукції включає повну лінійку сортів починаючи від надранніх до пізніх. А саме: Рів'єра, Еволюшн, Мадлен, Есмі, Констанс, Арізона, Воларе, Пікассо, Рудольф, Фонтане, Арсенал та Курас.

Складські приміщення компанії оснащені професійним технологічним обладнанням, що забезпечує приймання, сортування та оптимальне зберігання картоплі, незалежно від групи стиглості та специфічних особливостей сортів.

Важливим ресурсом нашого підприємства є персонал. Штат ТОВ «Агріко Україна» налічує десятки кваліфікованих фахівців, що залюбки нададуть компетентну допомогу. Ви отримаєте професійний агрономічний супровід щодо особливостей вирощування картоплі в будь-якій кліматичній зоні України.

Висока якість продукту та контроль
на кожному з етапів виробництва –
це не просто гасло, а практика нашої компанії.

Сподіваємось, що наш каталог
стане корисним помічником
у розвитку Вашої картопляної справи.

КАРТА ВИБОРУ СОРТУ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ

ЗМІСТ

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТІВ КАРТОПЛІ..... 6-7

ГРУПА РАННІХ СОРТІВ

РІВ'ЄРА 8

МАДЛЕН 9

КОНСТАНС 10

ЕВОЛЮШН 11

ЕСМІ 12

АРІЗОНА 13

ГРУПА СЕРЕДНЬОСТИГЛИХ СОРТІВ

ВОЛАРЕ 14

ФОНТАНЕ 15

АРСЕНАЛ 16

РУДОЛЬФ 17

ГРУПА ПІЗНІХ СОРТІВ

ПІКАССО 18

КУРАС 19

ТИПОВА ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ВИРОЩУВАННЯ 20-27

ЗАСОБИ ЗАХИСТУ КАРТОПЛІ 28-29

НОТАТКИ 30

ПОКАЗНИКИ ПОСІВНИХ ЯКОСТЕЙ 31

ХАРАКТИРИСТИКИ СОРТІВ КАРТОПЛІ
ЗА УМОВ ДОТРИМАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ

Сорти	Група стиглості		Бульби				Кулінарний тип ***	Суха речовина, %	Середня кількість бульб, шт./кущ	Період спокою бульб	Сорти	Стійкість						
	Дані оригінатора*	Державний реєстр сортів рослин України**	Колір шкірки	Колір м'якуша	Форма	Глибина вічок						Чорна ніжка****	Парша звичайна	Фітофтороз листя	Фітофтороз бульб	Механічні пошкодження при збиранні	Засухо- та стресостійкість	Метрибузин*****
Рів'єра	8	ДР	жовтий	світло-жовтий	округло-овальна	поверхневі	AB	17,7	17	середній	**Рів'єра**	5	чутливий	чутливий	чутливий	стійкий	висока	7
Мадлен	7	СС	жовтий	жовтий	округло-овальна	поверхневі	AB	18,2	18	середній	**Мадлен**	5	чутливий	чутливий	малочутливий	малочутливий	середня	8
Констанс	7	СС	жовтий	світло-жовтий	округло-овальна	поверхневі	AB	19,7	14	середній	**Констанс**	6	малочутливий	чутливий	чутливий	чутливий	середня	7
Еволюшн	6,5	СС	червоний	світло-жовтий	видовжено-овальна	поверхневі	B	18,7	18	короткий	**Еволюшн**	6	малочутливий	чутливий	чутливий	чутливий	середня	7
Есмі	6,5	СС	червоний	жовтий	видовжено-овальна	поверхневі	AB	18,7	14	середній	**Есмі**	7	малочутливий	чутливий	малочутливий	чутливий	висока	4
Арізона	6,5	СС	жовтий	світло-жовтий	овальна	поверхневі	AB	17,2	14	середній	**Арізона**	6	чутливий	чутливий	малочутливий	чутливий	висока	5
Воларе	6	СС	жовтий	білий	овальна	поверхневі	AB	18,0	18	короткий	**Воларе**	6	малочутливий	чутливий	чутливий	чутливий	висока	4
Фонтане	5,5	СС	жовтий	світло-жовтий	овальна	поверхневі	BC	22,7	17	середній	**Фонтане**	6	стійкий	чутливий	чутливий	малочутливий	середня	6
Арсенал	5,5	СС	жовтий	світло-жовтий	округло-овальна	поверхневі	BC	23,2	10	середній	**Арсенал**	7	чутливий	чутливий	чутливий	малочутливий	середня	7
Рудольф	5,5	СП	червоний	білий	округло-овальна	помірноглибокі	AB	20,0	10	дуже довгий	**Рудольф**	6	чутливий	чутливий	малочутливий	чутливий	висока	6
Пікассо	5	СП	жовтий	світло-жовтий	овальна	поверхневі	B	18,7	14	дуже довгий	**Пікассо**	5	стійкий	чутливий	малочутливий	стійкий	висока	6
Курас	4	СП	жовтий	білий	округло-овальна	помірноглибокі	C	26,1	12	середній	**Курас**	5	чутливий	стійкий	малочутливий	малочутливий	середня	8

ПРИМІТКИ: *група стиглості за даними оригінатора: 4 – пізній, 8 – дуже ранній
**група стиглості згідно з Держ. реєстром: ДР – дуже ранній, СС – середньостиглий, СП – середньопізній
***кулінарний тип: А – не розварюється, В – слабо розварюється, С – розваристий

ПРИМІТКИ: ****чорна ніжка: 5 – середньостійкий, 6 – стійкий, 7 – дуже стійкий
*****метрибузин в умовах достатнього зволоження: 4 – дуже чутливий, 8 – нечутливий

РІВ'ЄРА

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Надранній високоврожайний сорт столового призначення з привабливою шкіркою, стійкий до високих температур повітря та ґрунту під час вегетації
- Має гарні смакові якості
- Придатний для отримання надранньої продукції, вирощування під плівкою
- Можливість отримання двох врожаїв в Південних регіонах країни
- Інтенсивно накопичує товарний врожай до появи фітофторозу
- Національний стандарт в групі ранніх сортів
- Стійкий до вірусних захворювань, парші звичайної та метрибузину
- Занесений до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2007 році

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Порційне контрольоване внесення азотних добрив (+10% до стандартної норми)
- Пророщування насіннєвих бульб після обламування апікального ростка
- Густота посадки: фракція 28-35 мм – 60 500 кущів/га, фракція 35-55 мм – 50 000 кущів/га
- Активне вентилювання і охолодження перші 7-10 днів після збирання
- Для запобігання розвитку сухої гнилизни рекомендовано протруювання бульб при завантаженні до сховища Фунгазілом (д.р. імазаліл)

AB

МАДЛЕН

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Ранній високоврожайний сорт столового призначення, формує однорідні бульби середнього розміру
- Має гарні смакові якості
- Характеризується високою стійкістю до вірусних захворювань та метрибузину
- Чутливий до механічних пошкоджень і розтріскування бульб при збиранні
- Стійкий до порошистої парші, але чутливий до звичайної парші
- Імунний до У-вірусу картоплі
- Має прекрасні споживчі якості для постачання до торгових мереж, чищення та пакування
- Занесений до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2014 році

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Підвищені норми внесення азотних (+5% до стандартної норми) та калійних (+10% до стандартної норми) добрив
- Неприпустима посадка непрогрітими і непророщеними насіннєвими бульбами
- Специфічний світло-зелений колір листової маси в першій половині вегетації не є свідченням дефіциту азоту
- Густота посадки: фракція 28-35 мм – 60 500 кущів/га, фракція 35-55 мм – 50 000 кущів/га
- Потребує довшого періоду для формування шкірки і фізіологічного дозрівання бульб перед збиранням (мінімум 3 тижні після десикації), припинення поливу за 5-7 днів до збирання

AB

КОНСТАНС

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Ранній високоврожайний столовий сорт, формує вирівняні бульби привабливого вигляду середнього розміру, округло-овальної форми з жовтою шкіркою і поверхневими вічками
- Прекрасно підходить для запікання та для постачання до торгових мереж
- Має високу стійкість до посухи, малочутливий до метрибузину
- Має незначну схильність до пошкодження звичайною паршею
- Резистентний до У-вірусу картоплі
- Сорт чутливий до механічних пошкоджень при збиранні
- Занесений до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2017 році

AB

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Підвищені норми внесення азотних та калійних добрив (+15% до стандартної норми)
- Рекомендована більша глибина садіння бульб (на 2-3 см від стандартної)
- Густота посадки: фракція 28-35 мм – 50 000 кущів/га, фракція 35-55 мм – 37 000 кущів/га
- Чітке дотримання графіку профілактичного обприскування проти фітофторозу і альтернаріозу
- Потребує довшого періоду для формування шкірки і фізіологічного дозрівання бульб перед збиранням (мінімум 3 тижні після десикації)

ЕВОЛЮШН

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Високоврожайний ранній столовий сорт, стійкий до механічних пошкоджень і вірусних захворювань
- Формує великі темно-червоні, овальні бульби з неглибокими вічками та світло-жовтим м'якушем
- Має гарні смакові якості
- Малочутливий як до парші звичайної, так і до порошистої
- Стійкий до метрибузину
- Чутливий до механічних пошкоджень
- Має дуже короткий період спокою
- Придатний як для постачання прямо з поля, так і для короткотермінового зберігання
- Занесений до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2014 році

B

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Рекомендується вирощування на легких піщаних ґрунтах, потребує зрошення
- Зменшена норма внесення азотних добрив (-10% від стандартної норми)
- Потребує ретельної підготовки ґрунту, створення його рихлої структури
- Густота посадки: фракція 28-35 мм – 54 000 кущів/га, фракція 35-55 мм – 45 000 кущів/га
- Активне вентилювання і охолодження перші 7-10 днів після збирання

ЕСМІ

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Ранній високоврожайний сорт столового призначення, формує бульби великого розміру, видовжено-овальної форми з червоною шкіркою і поверхневими вічками
- Стійкий до парші та вірусних захворювань
- Має високий рівень посухостійкості та є стійким до механічних пошкоджень
- Імунний до У-вірусу картоплі
- Завдяки чудовому вигляду бульб характеризується прекрасними споживчими якостями для постачання до торгових мереж
- Занесений до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2017 році

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Підвищені норми внесення азотних добрив (+10% до стандартної норми)
- Може висаджуватися непрогрітими непроращеними насінневими бульбами прямо зі сховища
- Густота посадки: фракція 28-35 мм – 54 000 кущів/га, фракція 35-55 мм – 45 000 кущів/га
- Вирощування в засушливих умовах не спричиняє деформації і вторинного росту бульб
- Знижені дози метрибузину
- Придатний для середньотермінового зберігання (до 6 місяців)

AB

АРІЗОНА

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Високоврожайний ранній сорт столового призначення, з великими, привабливими бульбами, що мають гарні смакові якості, вирізняється високою продуктивністю в різних кліматичних умовах
- Надійно забезпечує формування високого врожаю в стресових умовах
- Стійкий до високих температур повітря та ґрунту під час вегетації, враження вірусами, фітофторозу бульб
- Придатний для короткотермінового зберігання
- Досить чутливий до метрибузину
- Занесений до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2015 році

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Зменшена норма внесення азотних добрив (-10% до стандартної норми)
- Обламування ростків має негативний вплив на врожай та розмір бульб
- Густота посадки: фракція 28-35 мм – 50 000 кущів/га, фракція 35-55 мм – 45 000 кущів/га
- Вирощування в засушливих умовах не спричиняє деформації і вторинного росту бульб
- Знижені дози метрибузину
- Чітке дотримання графіку профілактичного обприскування проти фітофторозу

AB

ВОЛАРЕ

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Високоврожайний середньостиглий велико- та багатобульбовий сорт столового призначення, стійкий до високих температур повітря та ґрунту під час вегетації
- Жовта шкірка і білий м'якуш надають бульбам надзвичайно привабливого товарного вигляду
- Характеризується стійкістю до комплексу захворювань і механічних пошкоджень при збиранні врожаю
- Чутливий до метрибузину, парші звичайної, фітофторозу і механічних пошкоджень
- Занесений до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2016 році

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Зменшена норма внесення азотних добрив (-10% до стандартної норми)
- Рекомендується здійснити прогрівання бульб при підвищених температурах (тепловий шок) перед висадкою
- Густота посадки: фракція 28-35 мм – 50 000 кущів/га, фракція 35-55 мм – 40 000 кущів/га
- Знижені дози метрибузину, лише ґрунтове внесення
- Потребує довшого періоду для формування шкірки і фізіологічного дозрівання бульб перед збиранням (мінімум 3 тижні після десикації)
- Активне вентилювання і охолодження перші 7-10 днів після збирання

AB

ФОНТАНЕ

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Універсальний пластичний високоврожайний середньоранній сорт, один з основних у європейських країнах сортів для поглибленої промислової переробки на картоплю фрі та пластівці, з високим вмістом сухих речовин (22-23%) і низьким рівнем вільних редукованих цукрів (нижче 0,2%)
- Формує великі однорідні за розміром бульби жовтого кольору з поверхневими вічками і світло-жовтим м'якушем
- Стійкий до вірусних захворювань, парші звичайної та порошистої
- Добре зберігається
- Знаходиться у Державному сортовипробуванні, реєстрація очікується у 2020 році

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Підвищені норми внесення азотних (+30% до стандартної норми) та калійних (+10% до стандартної норми) добрив
- Густота посадки в залежності від напрямків використання. Стандартно: фракція 28-35 мм – 50 000 кущів/га, фракція 35-55 мм – 40 000 кущів/га.
- Чітке дотримання графіку профілактичного обприскування проти фітофторозу
- Придатний для вирощування на різних типах ґрунтів
- Потребує довшого періоду для формування шкірки і фізіологічного дозрівання бульб перед збиранням (мінімум 3 тижні після десикації)

AB

АРСЕНАЛ

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Середньостиглий високоврожайний багатобульбовий сорт, що формує однорідні середнього розміру бульби округло-овальної форми з поверхневими вічками
- Має високий вміст сухих речовин (до 23,2%) і низьку концентрацію редукованих цукрів (колір Agtron 95%), тому придатний для поглибленої переробки на чіпси, крохмаль, пластівці
- Стійкий до вірусних захворювань, механічних пошкоджень, метрибузину
- Добре зберігається протягом середньотривалого терміну (до 6 місяців)
- Занесений до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2014 році

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Знижені норми внесення азотних (-20% до стандартної норми) та підвищені норми калійних (+10% до стандартної норми) добрив
- Рекомендована більша глибина садіння бульб (на 2-3 см від стандартної) на піщаних ґрунтах
- Густота посадки: фракція 28-35 мм – 67 000 кущів/га, фракція 35-55 мм – 54 000 кущів/га
- Чітке дотримання графіку профілактичного обприскування проти фітофторозу
- Вчасне знищення бадилля сприяє формуванню міцної шкірки
- Збирання при температурі не нижче +10^{0}C

BC

РУДОЛЬФ

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Середньопізній високоврожайний великобульбовий сорт столового призначення, має гарні смакові якості та товарний вигляд, формує однорідні бульби з темно-червоним забарвленням, поверхневими вічками і білим м'якушем
- Завдяки високому вмісту сухих речовин придатний для переробки на картоплю фрі
- Має високий рівень посухостійкості та є стійким до парші і фітофторозу бульб, середньочутливий до метрибузину
- Придатний для тривалого зберігання
- Занесений до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2016 році

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Підвищені норми внесення азотних (+5% до стандартної норми) та калійних (+10% до стандартної норми) добрив
- Рекомендована більша глибина садіння бульб (на 2-3 см від стандартної)
- Густота посадки: фракція 28-35 мм – 67 000 кущів/га, фракція 35-55 мм – 54 000 кущів/га
- Чітке дотримання графіку профілактичного обприскування проти фітофторозу
- Потребує довшого періоду для формування шкірки і фізіологічного дозрівання бульб перед збиранням (мінімум 3 тижні після десикації)

AB

ПІКАССО

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Середньопізній високоврожайний великобульбовий сорт столового призначення, має гарні смакові якості та товарний вигляд, формує однорідні бульби з привабливим фіолетовим забарвленням вічок
- Національний стандарт за смаковими якостями
- Сорту притаманна надзвичайно висока стійкість до парші
- Має високу посухостійкість та стійкість бульб до фітофторозу, середньочутливий до метрибузину
- Придатний для тривалого зберігання
- Занесений до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 1998 році

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Підвищені норми внесення азотних добрив (+5% до стандартної норми)
- Рекомендована більша глибина садіння бульб (на 2-3 см від стандартної)
- Густота посадки: фракція 28-35 мм – 50 000 кущів/га, фракція 35-55 мм – 40 000 кущів/га
- Чітке дотримання графіку профілактичного обприскування проти фітофторозу
- Висока динаміка росту бульб потребує вчасного знищення бадилля для запобігання розтріскування бульб і контролю їхнього розміру

B

КУРАС

ХАРАКТЕРИСТИКА СОРТУ

- Середньопізній великобульбовий сорт промислового призначення, має високий вміст сухих речовин (до 26,1%), тому придатний для переробки на крохмаль
- Формує однорідні округло-овальні бульби з середньоглибокими вічками
- Добре зберігається
- Стійкий до вірусних захворювань, фітофторозу як листя, так і бульб, механічних пошкоджень, метрибузину
- Нестійкий до парші, тому небажане вирощування на піщаних ґрунтах і в засушливих умовах
- Занесений до державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, у 2010 році

ПОРАДИ ЕКСПЕРТА

- Підвищені норми внесення азотних (+5% до стандартної норми) та калійних (+10% до стандартної норми) добрив
- Рекомендована більша глибина садіння бульб (на 2-3 см від стандартної)
- Густота посадки: фракція 28-35 мм – 54 000 кущів/га, фракція 35-55 мм – 45 000 кущів/га
- Поетапне знищення бадилля сприяє формуванню міцної шкірки і підвищує вміст крохмалю
- Два тижні після знищення бадилля достатньо для початку збирання врожаю
- Збирання при температурі не нижче +10°С

C

ТИПОВА ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ВИРОЩУВАННЯ СТОЛОВОЇ КАРТОПЛІ ДЛЯ ЗОН ПОЛІССЯ І ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Складові елементи технології	Основні технологічні акценти
ВИЗНАЧЕННЯ ПОЛЯ ПОПЕРЕДНИКА ПІД КАРТОПЛЮ ДЛЯ НАСТУПНОГО СЕЗОНУ *червень (3 декада)*	Для підтримання належного фітосанітарного стану картопляного поля обов'язковою умовою є вирощування у сівозміні, при якій ротація культур відбувається не частіше одного разу на чотири роки. Основними критеріями для вибору поля-попередника під картоплю є: - механічний склад ґрунту (бажано легкосуглинистий); - рельєф (відсутність крутих схилів, місця з пониженим рельєфом (вимочки) і солончаки виключаються); - pH (кислотність в інтервалі pH = 5,9…7,0); - агрохімічний аналіз ґрунту; - можливість поливу; - попередники (кращими є сидеральні, зернові, зернобобові культури, однорічні та багаторічні (незабур'янені) трави); - відсутність ґрунтових шкідників. Використання у якості попередників овочевих культур створює ризики розвитку стеблової нематоди, парші звичайної і ризоктоніозу. Парша звичайна більш інтенсивно розвивається на піщаних та нейтральних ґрунтах. При виборі поля-попередника під картоплю надзвичайно важливо врахувати небезпечний вплив – післядію застосування деяких гербіцидів на культурах-попередниках картопляної сівозміни (діюча речовина: клопіралід, дикамба, триасульфурон, никосульфурон, йодосульфурон, флорасулам, амінопіралід, імазамокс). Провести осінні обстеження полів під картоплю та полів-попередників (ґрунтові розкопки) на заселеність шкідниками. Важкими ґрунтами вважаються такі, які містять понад 15% глини. Технологія вирощування картоплі на цих типах ґрунтів має свої особливості, пов'язані зі: - створенням необхідної фізико-механічної структури ґрунту та достатньої його аерації; - ущільненням ґрунту за період вегетації і ускладненням процесу збирання врожаю; - запобіганням механічних травмувань бульб грудкою при механізованому збиранні та потребою в додатковому технологічному передзбиральному поливі поля.
ХІМІЧНА МЕЛІОРАЦІЯ (ВАПНУВАННЯ АБО ГІПСУВАННЯ) ҐРУНТУ, ВНЕСЕННЯ ОРГАНІЧНИХ ДОБРИВ *жовтень (1-3 декада)*	Внесення органічних добрив і хімічна меліорація ґрунтів допускаються лише на полі-попередника, але в жодному разі не безпосередньо під картоплю. Вапнування кислих ґрунтів проводять при pH<5,5, а гіпсування лужних – при pH>7. Внесення негашеного вапна (1 тонна/га), дефекату (5 тонн/га). Важливим є захист зернових попередників від ковалика. За наявності проблем зі стебловою нематодою рекомендується внесення гранульованого хлорпіріфосу (500 г/га). Завдяки високій проникливості і токсичності катіону амонію NH4+ аміачна вода використовується для зниження чисельності дротяників на полях перед-попередника і попередника під картоплю. Токсичними для дротяників є також калійні мінеральні добрива.
ВІДБІР ПРОБ ҐРУНТУ ДЛЯ АГРОХІМІЧНОГО АНАЛІЗУ, ПОБУДОВА СИСТЕМИ ЖИВЛЕННЯ. ПРОВЕДЕННЯ ҐРУНТОВИХ РОЗКОПОК ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСЕЛЕНОСТІ ШКІДНИКАМИ *липень (2 декада)*	Ґрунтові розкопки для визначення рівня заселеності поля ґрунтовими шкідниками проводять після збирання врожаю зернових чи іншої попередньої культури. Відбирають 1 змішаний зразок з 20-30 га поля. Економічним порогом шкодочинності на картоплі дротяників, несправжніх дротяників і гусениць підгризаючих совок є 5 екз./м^2, для личинок травневого чи червневого хрущів – 1 екз./м^2. Система живлення будується на підставі: - агрохімічного аналізу ґрунту з урахуванням сортової специфіки та напрямку призначення картоплі (рання, для свіжого споживання чи для тривалого зберігання, для поглибленої промислової переробки); - виносу елементів живлення запланованим урожаєм; - коефіцієнту засвоєння мінеральних елементів рослинами картоплі.

ТИПОВА ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ВИРОЩУВАННЯ СТОЛОВОЇ КАРТОПЛІ ДЛЯ ЗОН ПОЛІССЯ І ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Складові елементи технології	Основні технологічні акценти
ВІДБІР ПРОБ ҐРУНТУ ДЛЯ АГРОХІМІЧНОГО АНАЛІЗУ, ПОБУДОВА СИСТЕМИ ЖИВЛЕННЯ. ПРОВЕДЕННЯ ҐРУНТОВИХ РОЗКОПОК ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСЕЛЕНОСТІ ШКІДНИКАМИ *липень (2 декада)*	Середня потреба у внесенні мінеральних добрив для зони Полісся України в залежності від родючості ґрунту, сорту та термінів збирання складає 80-130 кг азоту, 45-60 кг фосфору, 170-270 кг калію при співвідношенні мікроелементів живлення N:P:K = 1:(0,4-0,5):(1,5-1,9). Рекомендовані усереднені норми добрив залежно від призначення врожаю наведено в таблиці (Рис. 1). Система удобрення повинна забезпечити рослини картоплі елементами живлення протягом усього періоду вегетації. Це досягається поєднанням основного і локального внесення мінеральних добрив з широким застосуванням підживлення (в тому числі некореневого) в кілька етапів. Динаміка споживання основних макроелементів картоплею протягом вегетації є специфічною для кожного елемента (див. Рис. 3). Надлишкова кількість азоту і дефіцит таких мікроелементів, як Cu, B, Mn, в ґрунті підвищує пошкодження рослин фітофторозом.
ДИСКУВАННЯ (ЛУЩЕННЯ) ПОЛЯ ПІСЛЯ ЗБИРАННЯ ПОПЕРЕДНЬОЇ КУЛЬТУРИ *липень (2-3 декада)*	Провокування проростання одно- та багаторічних бур'янів шляхом поверхневого рихлення ґрунту на 12-15 см.
ПІДГОТОВКА ПОЛИВУ *липень (3 декада)*	Аналіз стану зрошувальних систем. Початок ремонтних робіт.
ВНЕСЕННЯ ГЕРБІЦИДІВ СУЦІЛЬНОЇ ДІЇ *липень (3 декада)*	Для пригнічення розвитку багаторічних бур'янів, особливо пирію повзучого, застосовують гербіциди гліфосатної групи Раундап (4 л/га), Гліфосат 360 чи Гліфос 360, які вносять при осінній обробці полів по вегетуючих рослинах бур'янів за два-три тижні до основного обробітку ґрунту (або ж весною за два-три тижні до оранки). Застосування ад'юванту, наприклад Сільвет 806 (0,150 л/га), не лише дозволяє зменшити норму внесення цих гербіцидів на 20 %, а й знижує ризик залежності ефективності хімічної обробки від погодних умов. Для підвищення ефективності дії Раундапу стосовно коренепаросткових бур'янів доцільним є застосування суміші Раундап + 2,4–Д (для знищення осоту жовтого) та Раундап + Естерон (для стримування розвитку березки польової).
ПОВЕРХНЕВА ОРАНКА ЧИ ГЛИБОКЕ ДИСКУВАННЯ. ПОСІВ СИДЕРАТУ *липень (3 декада) – серпень (2 декада)*	Глибина обробки ґрунту 18-20 см. В якості сидерату – гірчиця біла, гірчиця жовта, редька олійна. При щільності ґрунтових шкідників понад 5 екз./м^3 насіння сидерату протруюють одним з інсектицидів: Круізер 350 FS (5л/т), Семафор 20 ST (0,03 л/т) або Промет 400 CS (0,40 л/т).
ДИСКУВАННЯ СИДЕРАТУ З ЗАРОБКОЮ ЗЕЛЕНОЇ МАСИ В ҐРУНТ *жовтень (2 декада)*	Дискування проводять при максимальному розвитку зеленої маси сидерату. Об'єм зароблені зеленої маси враховують у розрахунки запасів азоту в ґрунті. Неперепрілі рослинні залишки (солома, кореневища бур'янів) можуть бути джерелом інфікування бульб картоплі сапрофітним грибом – збудником ризоктоніозу.
ГЛИБОКЕ ЩІЛЮВАННЯ ҐРУНТІВ ЧИЗЕЛЬНИМИ РОБОЧИМИ ОРГАНАМИ *жовтень (2 декада)*	Рекомендується переважно на ґрунтах важкого та середнього механічного складу, глибина щілювання 40 см. Ця агротехнічна операція забезпечує руйнування підґрунтової підошви, накопичення вологи, покращення структури ґрунту та повітряно-водного режиму, відсутність вимочок на полях.

ТИПОВА ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ВИРОЩУВАННЯ СТОЛОВОЇ КАРТОПЛІ ДЛЯ ЗОН ПОЛІССЯ І ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Складові елементи технології	Основні технологічні акценти
ВНЕСЕННЯ ХЛОРОВМІСНИХ КАЛІЙНИХ ДОБРИВ *жовтень (3 декада) – листопад (1 декада)*	Хлористий калій (250-500 кг/га) вноситься з осені під зяблеву оранку. Можливе також внесення по мерзлоталому ґрунту в кінці зими чи ранньої весни, але не пізніше, ніж за 1-2 місяці до посадки. Вчасне весняне внесення хлористого калію зменшує розвиток чорної плямистості бульб.
ЗЯБЛЕВА ОРАНКА *жовтень (3 декада) – листопад (1 декада)*	Глибока зяблева оранка (24…28 см в залежності від глибини родючого шару) проводиться обов'язково плугами з передплужниками з заробкою в ґрунт внесених з осені мінеральних добрив. Весноораннка допускається лише на окультурених, вільних від бур'янів ґрунтах легкого механічного складу.
НАРІЗКА ГРЕБЕНІВ НА ВАЖКИХ ҐРУНТАХ *листопад (1-2 декада)*	Рекомендується на ґрунтах середнього та важкого механічного складу (вміст глини > 40%). У цьому випадку оранку необхідно проводити з вирівнюванням поля боронами. Вирощування картоплі на ґрунтах важкого механічного складу потребує здійснення додаткових технологічних операцій: - обов'язкове нарізання гребенів з осені; - глибоку (близько 20 см) передпосадкову підготовку ґрунту фрезерними культиваторами; - глибоке (до 35-40 см) перед- або післяпосадкове щілювання чизельними робочими органами.
ПРОГРІВАННЯ АБО ПРОРОЩУВАННЯ НАСІННЯ *березень (1 декада) – квітень (1 декада)*	Важливим є вибір правильного сорту (відповідно до призначення врожаю) та використання якісного сертифікованого насіння, що відповідає вимогам ДСТУ 4013-2001. Мета пророщування насіннєвих бульб на світлі чи їхнього прогрівання – це забезпечення формування невеликих (до 0,5-1,0 см завдовжки), міцних ростків з кореневими бугорками на їхній основі. Такі ростки при механічному садінні менше обламуються. Поява ростків при прогріванні насіння прискорюється шляхом підвищення температури у сховищі до + 8^{0}С та підтриманні вологості повітря 98 % протягом 10-15 діб. При закладці на пророщування/прогрівання проводиться інспекція бульб на транспортерах з видаленням некондиційних бульб (за 3-4 тижні до посадки). Найкращим методом є пророщування насіння на світлі з озелененням бульб. Прогрівання та пророщування насіння значно прискорює появу сходів (майже вдвічі) і формування раннього врожаю (на два тижні раніше від звичайних термінів). Окрім цього, підвищується стійкість рослин до ризоктоніозу.
ЗАКРИТТЯ ВОЛОГИ *березень (2-3 декада)*	При фізичній стиглості ґрунту проводиться культивація на глибину 8-10 см для створення пухкої дрібногрудкуватої структури ґрунту.
ОСНОВНЕ ВНЕСЕННЯ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ. ПЕРЕДПОСАДКОВА ПІДГОТОВКА ҐРУНТУ ІЗ ЗАРОБКОЮ *березень (3 декада) – квітень (1 декада)*	Суцільна культивація на глибину 25-27 см з зарубкою внесених врозкид міндобрив: аміачна чи кальцієва селітра (200-250 кг/га), амофос (150-250 кг/га), патенткалі гранульований (250-500 кг/га) та ін. Завдання полягає в створенні однорідної дрібногрудкуватої структури ґрунту. Увага: недопустимим є ущільнення ґрунту, висушування чи утворення грудки!
ЗАПУСК В РОБОТУ ЗРОШУВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ *квітень (1-2 декада)*	Система зрошення повинна забезпечити інтенсивність і частоту поливу 250 м^3 через кожні 7-10 днів.

ТИПОВА ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ВИРОЩУВАННЯ СТОЛОВОЇ КАРТОПЛІ ДЛЯ ЗОН ПОЛІССЯ І ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Складові елементи технології	Основні технологічні акценти
ПОСАДКА З ЛОКАЛЬНИМ ВНЕСЕННЯМ КОМПЛЕКСНИХ МІНДОБРИВ (З МІКРОЕЛЕМЕНТАМИ) В РЯДКИ ТА ПРОТРУЮВАННЯМ ОДНИМ З ВАРІАНТІВ. МОЖЛИВЕ ПОЄДНАННЯ З ВНЕСЕННЯМ ГРАНУЛЬОВАНОГО ІНСЕКТИЦИДУ *квітень (2-3 декада)*	Оскільки строки посадки суттєво впливають на урожайність і якість бульб, висаджувати картоплю слід за можливості раніше. При цьому необхідно враховувати і погодні умови, і фізико-механічну стиглість ґрунту, і фізіологічний стан бульб. Розпочинати посадку картоплі рекомендується, коли температура ґрунту на глибині 5 см становить +7…+8^{0}С протягом 2-3 діб, а його вологість не перевищує 75 %. Глибина садіння повинна бути 5-7 см від поверхні ґрунту до верху насіннєвої бульби (якщо розрівняти гребінь), що відповідає більшому її діаметру. Схема посадки передбачає забезпечення формування оптимальної щільності стеблистою, яка визначається призначенням посіву і становить: - для картоплі свіжого споживання та призначеної для тривалого зберігання: 160-180 тис. продуктивних стебел/га; - для посівів ранньої картоплі: 180-200 тис. продуктивних стебел/га. Економічно доцільним є суміщення процесів садіння, локального внесення мінеральних гранульованих добрив та припосадкової обробки бульб протруйниками та стимуляторами росту. В основному протруювання насіння з метою пригнічення розвитку хвороб та шкідників (в першу чергу – ґрунтових) проводиться безпосередньо під час посадки за допомогою обладнання, установленого на саджалці. З цією метою в залежності від сорту картоплі, типу ґрунту, щільності його заселення личинками ґрунтових шкідників, термінів посадки та ймовірності розвитку збудників різних видів парші (в тому числі серебристої) використовують різні види протруйників, наведені в таблиці (с. 28-29). Для боротьби з інфекцією ризоктоніозу у ґрунті одночасно з посадкою в борозни вносять азоксистробін. При посадці норма комплексних міндобрив визначається з розрахунку 70 % від планової норми азоту. Решта добрив вноситься перед посадкою чи формуванням гребенів. Внесення ґрунтового гранульованого інсектициду Регент 20 G (5,0 кг/га) – при заселеності ґрунтовими шкідниками >3…5 екз./м^2 Густота посадки не лише залежить від розміру посадкових бульб та напрямків використання майбутнього врожаю, а й є індивідуальним показником для кожного сорту. Кількість насіннєвих бульб і норму посадки в залежності від фракційного складу насіння і призначення посадок картоплі наведено в таблиці на Рис. 5. При цьому слід врахувати, що на важких ґрунтах рослина формує меншу кількість бульб. Особлива увага має бути приділена прямолінійності посадки і розташуванню бульб по центру рядка (майбутнього гребеня). Можлива посадка при поєднанні процесів локального внесення міндобрив і протруювання насіння та ґрунту з одночасним формуванням повноцінного гребеня.
ВНЕСЕННЯ ЗАЛИШКУ ДОБРИВ З ПОДАЛЬШОЮ ЗАРОБКОЮ У ГРЕБІНЬ *квітень (1 декада)*	Суцільне внесення врозкид залишку від запланованих доз N, P, K, Ca, Mg. На сильнокислих ґрунтах (при pH<5,5) бажано використати кальцієву селітру чи нітробор.
ФОРМУВАННЯ ГРЕБЕНІВ *травень (2 декада)*	Перед сходами (приблизно на 10-й день після посадки, коли бульби утворять мичку кореневої системи і закріпляться у ґрунті) формують трапецієподібні гребені висотою близько 18-22 см. Глибину розташування насіннєвих бульб і форму гребеня зображено на Рис. 4. З метою попередження розмивання гребенів, позеленіння бульб і їхнього інфікування фітофторою при застосуванні зрошення та при вирощуванні інтенсивних багатобульбових сортів доцільно проводити повторне підгортання рослин, яке повинно забезпечити формування високих і широких трапецієподібних гребенів (висотою близько 27 см, в обхваті 96 см). Ця операція здійснюється пасивними робочими органами на легких ґрунтах та фрезами на важких і середніх. При суміщенні механічного та хімічного методів боротьби з бур'янами всі механічні обробки з догляду за посівами проводять лише за умови достатньої фізичної стиглості ґрунту та з урахуванням тривалості дії гербіцидів.

ТИПОВА ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ВИРОЩУВАННЯ СТОЛОВОЇ КАРТОПЛІ ДЛЯ ЗОН ПОЛІССЯ І ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Складові елементи технології	Основні технологічні акценти
ФОРМУВАННЯ ГРЕБЕНІВ *травень (2 декада)*	Для зменшення механічного пошкодження бульб у ґрунті використовують трактори, що укомплектовані вузькими шинами. Найбільш прогресивним з огляду на це є перехід на технології вирощування з більшою шириною міжрядь (80 см та 90 см). Формування гребенів на посадках пізніх сортів може суміщатися з локальним внесенням у гребені спеціальними робочими органами і аплікаторами гранульованого інсектициду.
ГЕРБІЦИДНИЙ ЗАХИСТ ПОСАДОК *травень (2 декада) – червень (1-2 декада)*	Одноразове внесення ґрунтового гербіциду: у вологий ґрунт, одразу ж після якісного формування гребенів – Зенкор Ліквід (повна доза). Для сортів, чутливих до метрибузину, рекомендується досходове внесення пондіметаліну. А для боротьби з пасльоном чорним – ґрунтове застосування просульфокарбу, флурохлорідону чи прометрину. Особливу увагу слід звертати на норми Зенкору і проблему залишкових кількостей цього препарату в картоплі.
	Порційне внесення ґрунтового гербіциду: 1-й раз: травень (2 декада) – внесення Зенкору Ліквід (половинна доза) за наявності бур'янів по вегетації. 2-й раз: червень (1 декада) до фази висоти рослин 10-15 см – Зенкор Ліквід (0,15-0,3 кг/га) + Тітус, 25 % в.г. (50 г/га) + прилипач Тренд 90.
	Вибіркове застосування селективного гербіциду – граміноциду (Фюзілад Форте 150 ЕС, Агіл) на забур'янених ділянках поля по вегетуючих рослинах картоплі на стадії розвитку бур'янів (3-5 листків).
ЗРОШЕННЯ *травень – серпень*	Підтримання вологості активного шару ґрунту на рівні не нижче 80 % вологоємності, збільшення глибини зволоження ґрунту з 30 см до 60 см і поливної норми з 200-250 м^3/га до 300-350 м^3/га, починаючи з 40-го дня після сходів картоплі. Критерієм нормального водного режиму ґрунту є нерозривність поливної вологи у гребені з вологою підошви ґрунту. Інтервал між поливами 10-14 днів. Кожен полив чергується з обробкою фунгіцидом. Критичні фази рослин щодо вологозабезпечення: перша – утворення столонів і початок ініціації, друга – активне наростання бульб. Стійкість картоплі до звичайної та борошнистої парші значною мірою залежить від рівня вологості ґрунту, починаючи з періоду ініціації бульб. Застійна волога у ґрунті сприяє поширенню бактеріальних і грибкових хвороб, а при тривалому перезволоженні призводить до гіпоксії (задухи) і загнивання бульб.
ПЕРША ГЕРБІЦИДНО-ФУНГІЦИДНА ОБРОБКА: ВНЕСЕННЯ ГЕРБІЦИДУ В БАКОВІЙ СУМІШІ З ФУНГІЦИДОМ ТА КОМПЛЕКСОМ МАКРО- ТА МІКРОЕЛЕМЕНТІВ (N, P, K, MG, B, CU, FE, MN, MO) *червень (2 декада)*	Система фунгіцидного захисту ґрунтується на попередженні основних захворювань – фітофторозу та альтернаріозу. Асортимент препаратів наведено в таблиці (с. 28-29). Обробки розпочинаються за висоти рослин 15-20 см і проводяться через кожні 8-10 днів. Гербіцид Тітус вноситься за потреби за наявності бур'янів по вегетації. Карбамід (10 кг/га) – за даними листової діагностики одна-дві обробки до фази початку цвітіння. Ця обробка проводиться лише в вечірній та ранковий час за мінімальних добових температур. За відсутності інсектициду в робочій рідині при протруюванні насіння перша чи друга фунгіцидні обробки можуть суміщатися з внесенням інсектицидів. Величина урожаю та його якісні показники значною мірою залежать як від збалансованого внесення азоту, фосфору, калію, кальцію і магнію, так і від позакореневого застосування мікроелементів (Рис. 2).

ТИПОВА ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ВИРОЩУВАННЯ СТОЛОВОЇ КАРТОПЛІ ДЛЯ ЗОН ПОЛІССЯ І ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Складові елементи технології	Основні технологічні акценти
ДРУГА ІНСЕКТО-ФУНГІЦИДНА ОБРОБКА: ВНЕСЕННЯ ФУНГІЦИДУ З КОМПЛЕКСОМ МАКРО- ТА МІКРОЕЛЕМЕНТІВ *липень (1-2 декада)*	Фунгіциди і листові добрива згідно з системами захисту і живлення, що застосовується у господарстві. Інсектицид – лише за потреби захисту посівів від комплексу шкідників, в тому числі совок (гамма і озимої) та колорадського жука, чисельність якого перевищує поріг шкодочинності. Обробка проводиться у фазу початку бутонізації з інтервалом 8-10 днів.
ТРЕТЯ-ЧЕТВЕРТА ФУНГІЦИДНІ ОБРОБКИ: ФУНГІЦИД В БАКОВІЙ СУМІШІ З КОМПЛЕКСОМ МАКРО- ТА МІКРОЕЛЕМЕНТІВ *липень - серпень*	Вибір препарату згідно з системою фунгіцидного захисту від фітофторозу та альтернаріозу, що застосовується у господарстві. Обробка проводиться у фазу цвітіння з інтервалом 8-10 днів. Асортимент препаратів наведено в таблиці (с. 28-29).
П'ЯТА-СЬОМА ФУНГІЦИДНІ ОБРОБКИ *липень - серпень*	Для свіжої картоплі – 6 планових фунгіцидних обробок (інтервал 8-10 днів). Для картоплі тривалого зберігання – 8 планових фунгіцидних обробок з інтервалом 8-10 днів. Вибір препарату згідно з системою фунгіцидного захисту від фітофторозу та альтернаріозу, що застосовується у господарстві.
ПЕРШИЙ ЕТАП ДЕСИКАЦІЇ В ПОЄДНАННІ З ОСТАННЬОЮ ФУНГІЦИДНОЮ ОБРОБКОЮ *серпень (2-3 декада)*	Щоб забезпечити фізіологічне достигання бульб і огрубіння їхньої шкірки, за два-три тижні до початку збирання проводять знищення бадилля. Для зменшення ризику інфікування бульб зооспорами фітофтори під час першої обробки при використанні всіх методів до зменшеної норми десиканту Реглон Супер 150 SL (1,5 – 2,0 л/га) додають фунгіцид Ширлан чи Банджо (0,3-0,4 л/га). Комбінований механічно-хімічний метод десикації: рекомендується для використання на площах з дуже розвинутою вегетативною масою.
ДРУГИЙ ЕТАП ДЕСИКАЦІЇ *серпень (2-3 декада)*	Зменшена норма десиканту Реглон Супер 150 SL (1,0 – 1,5 л/га) (через 5-7 днів після першого внесення). Важливо, щоб після проведення десикації бульби не залишалися в ґрунті понад місяць, оскільки це призводить до накопичення патогенів на їхній поверхні. Подовження термінів збирання підсилює зараження бульб ризоктоніозом, серебристою паршею та комплексом збудників гнилизни.
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПОЛИВ ПЕРЕД ЗБИРАННЯМ *серпень (3 декада) – вересень (1 декада)*	Технологічний полив поля проводиться з нормою поливу 25 м^3/га, в умовах дефіциту вологи для запобігання механічних травмувань бульб грудкою, особливо на важких ґрунтах.
ЗБИРАННЯ КАРТОПЛІ ТА ЗАВАНТАЖЕННЯ ДО СХОВИЩА НА ЗБЕРІГАННЯ *серпень (3 декада) – вересень (3 декада)*	Час та графік збирання картоплі визначаються в залежності від сорту та призначення врожаю. Збирання розпочинається не раніше, як через два-три тижні після знищення бадилля, за наступних умов: - фізіологічне дозрівання бульб, засихання залишків бадилля і формування дозрілої шкірки; - відсутність опадів; - температура ґрунту і повітря не нижча +8^{0}С і не вища +25^{0}С; - достатня вологість ґрунту, яка забезпечує нормальну сепарацію та мінімальні механічні пошкодження картоплі (оптимальна 20-24 %). На лікувальний період з подальшим зберіганням закладають цілком здорові, фізіологічно дозрілі бульби, очищені від ґрунту, з мінімальним механічним травмуванням. Основні місця механічних пошкоджень бульб у ланцюжку збирання – зберігання: комбайн при збиранні (15 %), завантаження в транспортний засіб (14 %), приймальний бункер (12 %), сортування (15 %), зберігання (20 %). Для їхнього уникнення визначальним є правильне налаштування збирально-завантажувальної лінійки обладнання.

Напрямок використання врожаю	Середня планова врожайність, тонн/га	Норма елементів живлення, кг д.р./га		
		N	P_2O_5	K_2O
Картопля на насіння	30	80-100	150-200	150-200
Ранньостиглі сорти та картопля нетривалого зберігання	20-30	100-200	100-200	200-250
Пізньостиглі сорти для тривалого зберігання	50	150-200	120-150	300-400
Для переробки на чіпси і картоплю фрі	50	150-180	80-110	250-300
Технічні сорти для переробки на крохмаль	60	150-200	80-120	250-350

Рис. 1. Рекомендовані усереднені норми добрив залежно від призначення врожаю картоплі

Показник	Елемент живлення						
	N	P	K	Mg	Ca	B	Mn
Урожайність	+++	++	++	++	0+	+	+
Вміст крохмалю	–	++	0	+	+	0	0
Вміст білку	++	++	+	–	0	+	+
Розмір і форма бульб		++	++				
Стійкість до хвороб	– –	++	++	++	++		
Стійкість до пошкоджень	– –	+	+	0+	0+		
Дозрівання бульб	– – –	+	0	0	0	+	0
Стійкість до утворення синьої плямистості	0+	0	++	+	0	0	0
Придатність до зберігання	– –	0	+	+	0	0+	0+
Стійкість до потемніння сирого м'якуша бульб	– –	0–	++	0	0	0	0
Стійкість до потемніння м'якуша при приготуванні	– –	0	++	0	0	0	0

«+» слабкий позитивний вплив; «++» - позитивний вплив; «+++» - значний позитивний вплив; «0» - не має впливу або не встановлено;
«–» - слабкий негативний вплив; «– –» - негативний вплив; «– – –» - різкий негативний вплив

Рис. 2. Вплив основних макро- і мікроелементів живлення на урожайність та якість бульб (Д.Шпаар, 2004)

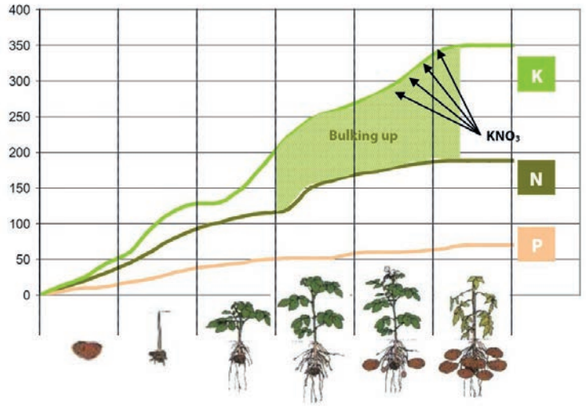

Рис. 3. Динаміка споживання основних макроелементів картоплею протягом вегетації, кг/га

Рис. 4. Оптимальна глибина садіння бульб та форма гребеня після підгортання за ширини міжрядь 75 см

Розмір насіннєвої бульби, мм	Кількість стебел, шт./ бульба	Столова картопля – 180 тис./га продуктивних стебел				Насіннєва картопля – 300 тис./га продуктивних стебел			
		Кількість бульб, шт./га	Посадкова норма насіння, тонн/га			Кількість бульб, шт./га	Посадкова норма насіння, тонн/га		
			округла форма бульб	округло-овальна форма бульб	продовгу-вата форма бульб		округла форма бульб	округло-овальна форма бульб	продовгу-вата форма бульб
28-35	3,5	51 000	1,15	1,3	1,4	86 000	1,95	2,15	2,35
35-45	5	36 000	1,6	1,9	2,15	60 000	2,7	3,15	3,6
45-55	6	30 000	2,1	2,3	2,55	50 000	3,5	3,85	4,25
55-60	7	27 000	3,2	–	–	43 000	5,1	–	–

Рис. 5. Кількість насіннєвих бульб і норма посадки

ОСНОВНІ ПЕСТИЦИДИ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ЗАХИСТУ КАРТОПЛІ ВІД БУР'ЯНІВ, ХВОРОБ І ШКІДНИКІВ

Назва препарату, препаративна форма	Виробник	Діюча речовина	Норма застосування	Фаза внесення	Спектр дії
ПРОТРУЙНИКИ					
СелестТоп *текучий концентрат*	Syngenta	флудиоксоніл, 25 г/л + дифеноконазол, 25 г/л + тіаметоксам, 262,5 г/л	0,5–0,7 л/т	обробка бульб	комплекс хвороб (ризоктоніоз, альтернаріоз, парша срібляста і звичайна, фузаріоз), комплекс ґрунтових шкідників та шкідників сходів (дротяники, личинки хрущів, капустянки, несправжньодротяники, попелиці, колорадський жук)
Максим 025 FS *текучий концентрат*	Syngenta	флудиоксоніл, 25 г/л	0,75 л/т	обробка бульб перед садінням або під час садіння	суха гнилизна, ризоктоніоз, гельмінтоспоріоз, звичайна і срібляста парша, фомоз
Круїзер *текучий концентрат*	Syngenta	тіаметоксаму, 350 г/л	0,3 л/т	обробка бульб	колорадський жук, дротяники, комплекс ґрунтових та поверхневих шкідників сходів
Еместо Квантум *текучий концентрат*	BAYER	клотіанідин, 207 г/л + пенфлуфен, 66,5 г/л	0,3–0,6 л/т* 1,5–1,8 л/га**	*обробка бульб **внесення в борозни і на бульби під час садіння	дротяники, несправжні дротяники, личинки хрущів, колорадський жук, цикадки, попелиці, трипси, ризоктоніоз, срібляста парша
Серкадіс *концентрат суспензії*	BASF	флуксапіроксад, 300 г/л	0,2–0,25 л/т	обробка бульб картоплі перед посадкою	комплекс хвороб (ризоктоніоз, парша звичайна, фомоз)
Фунгазіл *водорозчинна рідина*	Arysta	імазаліл, 100 г/л	0,15 л/т	обробка насіння при завантаженні до сховища	комплекс хвороб (срібляста парша, фузаріоз, бородавчата парша, фомоз)
Ровраль Аквафло *концентрат суспензії*	BASF	іпродіон, 500 г/л	0,38–0,4 л/т	обробка бульб картоплі перед посадкою	комплекс хвороб (ризоктоніоз, парша звичайна, срібляста і порошиста, фузаріоз)
ГЕРБІЦИДИ					
Фюзілад Форте *концентрат емульсії*	Syngenta	флуазифоп-П-бутилу, 150 г/л	0,5–1,0 л/га* 1,0–2,0 л/га**	*обприскування по вегетації у фазі 2–4 листки у бур'янів *обприскування по вегетації за висоти бур'янів 10–15 см	*однорічні злакові бур'яни **багаторічні злакові бур'яни
Зенкор Ліквід *концентрат суспензії*	BAYER	метрибузин, 600 г/л	0,5–1,1 л/га* 0,5 л/га**	*обприскування ґрунту до сходів **обприскування після сходів за висоти рослини до 5–10 см	однорічні злакові та дводольні бур'яни
Ачіба *концентрат емульсії*	BAYER	хізалофоп-П-етил, 50 г/л	2,0–4,0 л/га	однорічні: 2-4 листки у бур'янів, багаторічні: висота бур'янів 10–15 см	однорічні і багаторічні дводольні бур'яни
Містраль *водорозчинні гранули*	ADAMA	метрибузин, 700 г/кг	0,5–1,5 кг/га	обприскування ґрунту до появи сходів	однорічні злакові та дводольні бур'яни
Агіл *концентрат емульсії*	ADAMA	попахізафоп, 100 г/л	0,6–1,2 л/га	обприскування від фази 2-3 листків до середини кущення бур'янів	однорічні злакові бур'яни
Рейсер *концентрат емульсії*	ADAMA	флурохлоридон, 250 г/л	2,0–3,0 л/га	обприскування ґрунту до появи сходів	однорічні злакові та дводольні бур'яни
Тітус *водорозчинні гранули*	DuPont	римсульфурон – 250 г/кг	0,040–0,050 кг/га + ПАР Тренд 90 (0,1%) 200–300 мл/га	1-а обробка після підгортання за висоти рослин 5–20 см 2-а - за появи другої хвилі бур'янів	однорічні та багаторічні злакові та широкий спектр дводольних бур'янів
ІНСЕКТИЦИДИ					
Актара 240 SC *концентрат суспензії*, **Актара 25 WG** *вододисперсні гранули*	Syngenta	тіаметоксам, 240 г/л; тіаметоксам, 250 г/кг	0,07–0,09 л/га* 0,06–0,08 кг/га**	*обприскування в період вегетації **внесення в рядки при висадці бульб	колорадський жук, попелиці, цикадки
Енжіо *концентрат суспензії*	Syngenta	тіаметоксам, 141 г/л + лямбда-цигалотрин, 106 г/л	0,18 л/га	обприскування в період вегетації	колорадський жук
Карате Зеон *мікрокапсульована водна суспензія*	Syngenta	лямбда-цигалотрин, 50 г/л	0,1 л/га	обприскування в період вегетації	комплекс шкідників

ОСНОВНІ ПЕСТИЦИДИ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ЗАХИСТУ КАРТОПЛІ ВІД БУР'ЯНІВ, ХВОРОБ І ШКІДНИКІВ

Назва препарату, препаративна форма	Виробник	Діюча речовина	Норма застосування	Фаза внесення	Спектр дії
ІНСЕКТИЦИДИ					
Конфідор *водорозчинний концентрат*	BAYER	імідаклоприд, 200 г/л	0,15–0,2 л/га	обприскування в період вегетації	колорадський жук, попелиці, трипси
Біскайя *масляна дисперсія*	BAYER	тіаклоприд, 240 г/л	0,2 л/га	за появи шкідників	колорадський жук
Кораген *концентрат суспензії*	Corteva	хлорантраніліпрол, 200 г/л	0,04–0,05 л/га	обприскування в період вегетації	колорадський жук
Регент 20 G *гранули*	BASF	фіпроніл, 20 г/кг	5,0 кг/га	внесення у ґрунт спеціальними сошниками та дозаторами при посадці або при формуванні гребенів	комплекс ґрунтових шкідників
ФУНГІЦИДИ					
Ревус *концентрат суспензії*	Syngenta	250 г/л мандипропаміду	0,5–0,6 л/га	обробка в період вегетації, профілактично або за появи перших ознак хвороби	альтернаріоз, фітофтороз
Ревус Топ *концентрат суспензії*	Syngenta	250 г/л мандипропаміду; 250 г/л дифеноконазолу	0,5–0,6 л/га	обприскування в період вегетації	альтернаріоз, фітофтороз
Ридоміл Голд МЦ *водорозчинні гранули*	Syngenta	манкоцеб, 640 г/кг + металаксил–М, 40 г/кг	2,5 кг/га	обприскування в період вегетації	фітофтороз, альтернаріоз, пероноспороз
Ширлан *концентрат суспензії*	Syngenta	флуазинам, 500 г/л	0,3–0,4 л/га	обприскування в період вегетації	фітофтороз
Юніформ *сузпензійна емульсія*	Syngenta	азоксистробін, 322 г/л + металаксилу–М, 124 г/л	1,5 л/га	обприскування дна борозни під час садіння	ризоктоніоз, срібляста парша, антракноз, фітофтороз
Інфініто *концентрат суспензії*	BAYER	флуопіколід, 62,5 г/л + пропамокарб гідрохлорид, 625 г/л	1,2–1,6 л/га	в період вегетації, починаючи з періоду кінця бутонізації – цвітіння	фітофтороз
Натіво *водорозчинні гранули*	BAYER	трифлоксістробін, 250 г/кг + тебуконазол, 500 г/кг	0,25–0,35 кг/га	обприскування в період вегетації	альтернаріоз, чорна гниль, краснуха
Консенто *концентрат суспензії*	BAYER	фенамідон, 75 г/л + пропамокарб-гідрохлорид, 375 г/л	2,0 л/га	обприскування в період вегетації на ранніх етапах інфікування	альтернаріоз, фітофтороз
Пропульс *сузпензійна емульсія*	BAYER	флуопірам, 125 г/л та + протіоконазол, 125 г/л	0,5 л/га	обприскування в період вегетації	альтернаріоз
Арева Голд ВГ *водорозчинні гранули*	ADAMA	диметоморф, 90 г/кг + манкоцеб, 600 г/кг	1,8–2,0 кг/га	обприскування в період вегетації при появі перших ознак захворювання	фітофтороз, альтернаріоз
Банджо Форте *концентрат суспензії*	ADAMA	флуазинам, 200 г/л + диметоморф, 200 г/л	0,8–1,0 л/га	обприскування в період вегетації	альтернаріоз, фітофтороз
Сігнум *водорозчинні гранули*	BASF	боскалід 267, г/кг + піраклостробін, 67 г/кг	0,25–0,3 кг/га	обприскування в період вегетації	альтернаріоз
Акробат МЦ *водорозчинні гранули*	BASF	диметоморф, 90 г/кг + манкоцеб, 600 г/кг	2,0 кг/га	в період вегетації залежно від фітосанітарних прогнозів	фітофтороз та інші плямистості (включаючи альтернаріоз)
Зорвек Інкантія *суспензійна емульсія*	Corteva	оксатіопіпролін, 30 г/л + фамоксадон, 300 г/л	0,5 л/га	обприскування в період вегетації	альтернаріоз, фітофтороз
ДЕСИКАНТИ					
Реглон Супер *розчинний концентрат*	Syngenta	дикват іону, 150 г/л	1,5–2,0 л/га	обприскування посівів за 10 днів до збирання культури	десикація

Нотатки

Показники посівних якостей репродукційного насіннєвого матеріалу картоплі згідно вимог ДСТУ 4013-2001

Назва показника	Допустимі норми
Розмір бульб за найбільшим поперечним діаметром, мм	
– для сортів з видовженою формою бульб	28-55 мм
– для сортів з округло-овальною формою бульб	30-60 мм
Наявність бульб, що не відповідають вимогам за розміром	не більше 5%
Наявність бульб, уражених хворобами, % від загальної кількості у пробі	
– мокра гнилизна	не допускається
– чорна ніжка	≤ 0,3%
– фітофтороз	≤ 2,0%
– сухі гнилі (фомоз, фузаріоз)	≤ 1,0%
– ризоктоніоз, якщо уражено від ⅛ до ¼ поверхні бульби	≤ 1,5%
– ризоктоніоз, якщо уражено понад ¼ поверхні бульби	не допускається
– парша звичайна, якщо уражено до ¼ поверхні бульби	≤ 3,0%
– парша срібляста, якщо уражено до ¼ поверхні бульби	≤ 3,0%
– парша порошиста	не допускається
Наявність бульб, пошкоджених шкідниками, % від загальної кількості у пробі	
– стеблева нематода	≤ 0,5%
– дротяник	≤ 2,0%
– хрущі, совки	≤ 1,0%
Наявність бульб з механічними пошкодженнями тканин	≤ 4,5%
Наявність бульб з задухою, опіками, підмерзанням, наростами	не допускається
Наявність бульб з обідраною шкіркою (понад 25% поверхні)	не допускається
Наявність різаних бульб (менше 50% розміру)	не допускається
Наявність землі і сторонніх домішок, % від маси	≤ 2,0%